

Motion till riksdagen 2017/18:1056

av **Lennart Axelsson m.fl. (S)**

Obligatoriskt informationssamtal

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga obligatoriskt informationssamtal till stöd för föräldrar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den självskattade psykiska ohälsan bland ungdomar i Norden ökar, framför allt i Sverige, Finland och Norge. Detta enligt rapporten ”Unga in i Norden”. Studien svarar även på frågan: Varför tror du att du mår dåligt? Ensamhet, en vardag utan vänner, otrygga hemförhållanden och bristande förtroende för vuxenvärlden är svaren. Många unga upplever också stress, prestationsångest och en känsla av att inte passa in. De unga som lämnar skolan i förtid har ofta drabbats av mobbning och kränkande behandling.

Orsakerna till psykisk ohälsa är flera och det är viktigt att hitta olika metoder för att minska den. Att ha goda hemförhållanden är en viktig grund för att må bra och känna sig trygg. När föräldrar separerar kan det skapa konflikter som leder till att barns hälsa påverkas negativt. Vi vill gärna lyfta fram ett gott exempel från Norge som handlar om att minska spänningarna i samband med en separation när det finns barn med i bilden. I Norge har de infört obligatorisk medling vid separation för vårdnadshavare med barn under 16 år. Erfarenheterna är goda från grannlandet och från försöksverksamhet i Sverige. Södertörns tingsrätt inledde 2009 tillsammans med några stadsdelsnämnder i Stockholm ett projekt med ändrade arbetsformer i vårdnadstvister efter den norska modellen. Projektet går under namnet ”Konflikt och försoning”.

Obligatorisk medling innebär att föräldrarna har ett strukturerat samtal under ledning av en utbildad person på området. Samtalet går ut på att hitta lösningar som blir bäst för barnet. Syftet är att vårdnadshavarna ska få till stånd en samarbetsöverenskommelse om den gemensamma vårdnaden. Obligatorisk medling vid separation kan lägga grunden för att minska både antalet och graden av allvaret i konflikten mellan vårdnadshavare. Det leder i sin tur till att barnet och den övriga familjen mår bättre.

Konflikter mellan vårdnadshavare innebär också ofta ökade kostnader för samhället och ianspråktagande av socialtjänstens resurser.

I den svenska vårdnadsutredningen ”Se barnet!” konstateras att det behövs en satsning på arbetet med att förebygga föräldrars konflikter. Där fokus behöver flyttas från föräldrarnas konflikt till barnet och barnets rättigheter och behov. De föreslår där att föräldrar som överväger att inleda en tvist om barnet/barnen först ska vända sig till socialnämnden för ett obligatoriskt informationssamtal. Vid det samtalet ska föräldrarna få information om vad en domstolsprocess innebär samt alternativa sätt att lösa konflikten. De ska också erbjudas stöd och hjälp i annan form.

Det är viktigt att förebygga konflikter och situationer som kan påverka unga människors psykiska ohälsa. Ett första steg kan vara att införa ett obligatoriskt informationssamtal för att hjälpa föräldrar att lösa upp spänningar. En annan åtgärd kan vara att på sikt se över möjligheten att införa obligatorisk medling vid separation. Vi som socialdemokratiska ledamöter i Nordiska rådet tycker det är viktigt att ”plocka hem” goda exempel från Norden eftersom det nordiska samarbetet bland annat bygger på att vi ska lära av varandra.

Lennart Axelsson (S)

Phia Andersson (S)

Rikard Larsson (S)

Johan Andersson (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Pyry Niemi (S)

Suzanne Svensson (S)

Peter Johnsson (S)